

JUSTITSMINISTERIET

Politi- og Strafferetsafdelingen

Dato: 5. oktober 2015
Dok.: 1731343

UDKAST TIL TALE

**til brug for besvarelsen af samrådsspørgsmål B og C
fra Folketingets Retsudvalg den 7. oktober 2015**

Samrådsspørgsmål B:

”Justitsministeren bedes redegøre for, hvorfor aftalekredsen bag politiets økonomi ikke straks blev indkaldt, da det stod klart at der var tale om ressourcemæssige udfordringer hos politiet.”

Samrådsspørgsmål C:

”Integrationsministeren udtaler i DR Nyhederne den 10. september 2015, at ”politiets ressourcer ikke strakte

til at håndtere situationen" samt, at "vi kan sidestille det med det, vi ser i Tyskland, hvor de heller ikke har ressourcerne til at få taget fingeraftryk og registrere alt og alle". Ministrene bedes i den forbindelse redegøre for, hvorvidt det var et ressourcemæssigt hensyn, der lå til grund for beslutningen om ikke at registrere flygtninge i Danmark."

Spørgsmålene er stillet efter ønske fra Trine Bramsen (S).

1. Tak for ordet.

Spørgsmål B er stillet til mig alene, hvorimod spørgsmål C er stillet til både integrationsministeren og mig.

Jeg vil foreslå, at spørgsmålene besvares samlet, og at integrationsministeren starter med at svare på de elementer, som vedrører hende.

Så med formandens tilladelse vil jeg give ordet videre til integrationsministeren.

[Integrationsministerens besvarelse]

[Integrationsministeren giver ordet tilbage til
justitsministeren]

[Indledning]

2. Vi oplever i disse måneder et ekstremt pres fra flygtninge og migranter, som søger mod Europa. Ikke mindst oplever vi, at de ikke søger beskyttelse i det første sikre land, de kommer til, men har et ønske om at søge om asyl i et helt bestemt land.

Det stiller hele EU og Schengen-samarbejdet over for nye og store udfordringer, som det er afgørende, at vi finder et fælles europæisk svar på.

Det er en anden situation, end vi i Danmark har været vant til, og dermed også en anden situation, end vores politi har været vant til.

Især tiden fra den 6. september i år og dagene herefter var usædvanligt krævende for de implicerede myndigheder – ikke mindst politiet.

På kort tid ankom tusindvis af flygtninge og migranter, som ikke ønskede at søge asyl i her i landet, og som ikke havde et lovligt opholdsgrundlag. Der var tale om både enlige og familier med små børn. Mange sårbare, trætte og udmattede.

Inden jeg går videre til besvarelsen af spørgsmålene, vil jeg gerne slå fast – igen – at jeg synes, at de danske myndigheder har håndteret denne opgave godt.

Der er orden og sikkerhed i hele landet, også i grænseområderne.

[Politiets prioritering i den ekstraordinære situation]

3. I samrådsspørgsmål C bliver jeg spurgt, om det var et ressourcemæssigt hensyn, der lå bag politiets beslutning om at ændre strategien for håndteringen af de mange flygtninge og migranter og ikke at registrere dem alle.

Som bekendt begyndte de første større ”bølger” af flygtninge og migranter at ankomme søndag den 6. september. Politiet håndterede i dagene herefter situationen ud fra den strategi, som normalt anvendes,

når udlændinge uden lovligt opholdsgrundlag antræffes i Danmark. Det vender jeg tilbage til om lidt.

I løbet af onsdag den 9. september udviklede situationen sig, så det efter politiets vurdering var nødvendigt at ændre den strategi, man hidtil havde fulgt. Rigspolitiet udsendte derfor natten til torsdag en instruks til politikredsene om, hvordan politiet skulle forholde sig i den helt ekstraordinære situation, som den stadig stigende ophobning af flygtninge og migranter ved grænsen havde medført.

Den efterfølgende dag sendte jeg en kopi af instruksen til Folketinget til orientering.

Som det også fremgår af instruksen fra Rigspolitiet, har hovedfokus for dansk politi været på at sikre liv og undgå, at nogen kom til skade, samt at sikre opretholdelse af ro og orden i Danmark. Det var nødvendigt at prioritere denne opgave over andre.

I øvrigt en prioritering, jeg er helt enig i.

[Sagsbehandlingen]

4. For at lede op til spørgsmålet om ressourcemæssige hensyn, som der spørges om i spørgsmål C, vil jeg kort gøre rede for de procedurer og den strategi, som hidtil har været fulgt.

Når politiet antræffer en udlænding uden lovligt ophold, afhænger sagsbehandlingen af, om udlændingen ansøger om asyl eller ej.

5. Ansøger udlændingen om asyl, foretager politikredsen en helt indledende sagsbehandling, der omfatter registrering af bl.a. udlændingens navn, fødselsdata og nationalitet.

Når denne sagsbehandling er afsluttet, vejledes udlændingen om at rejse til Center Sandholm, hvor Rigspolitiet afslutter den indledende sagsbehandling.

Herefter vil politiet videregive sagen til behandling i Udlændingestyrelsen, der skal træffe selve afgørelsen om, hvorvidt personen skal have asyl. En udlænding,

der ansøger om asyl, vil typisk ikke være frihedsberøvet.

6. Ansøger udlændingen ikke om asyl, vil den pågældende som udgangspunkt blive frihedsberøvet efter reglerne i udlændingeloven med henblik på at sikre personens tilstedeværelse under sagsbehandlingen og ved en efterfølgende udsendelse.

Udlændingen vil så blive afhørt af politiet med henblik på at fastlægge vedkommendes identitet og nationalitet.

Politiet vil herefter forelægge sagen for Udlændingestyrelsen, der skal træffe afgørelse om, hvorvidt der skal ske administrativ udvisning på grund af det ulovlige ophold.

Er der ikke udsigt til, at en udsendelse kan ske inden for en rimelig tid, kan frihedsberøvelsen dog ikke opretholdes, og den pågældende skal løslades. Og løsladelsen skal ske, så snart det står klart, at udsendelsen ikke kan ske inden rimelig tid.

[Den ændrede situation]

7. Den sagsbehandling, jeg netop har beskrevet, blev anvendt af politiet i forbindelse med kontrollerne i de grænsenære områder, indtil situationen – og dermed forudsætningerne for sagsbehandlingen – ændrede sig markant søndag den 6. september 2015 og dagene derefter.

Den markante ændring bestod af en kombination af flere forskellige forhold.

For det første oplevede man en hidtil uset stigning i antallet af flygtninge og migranter.

For det andet ønskede kun en meget begrænset del af disse flygtninge og migranter at ansøge om asyl i Danmark.

Og for det tredje ønskede de pågældende ikke at medvirke til politiets sagsbehandling.

8. Den fortsatte tilstrømning af nye flygtninge og migranter medførte en sådan ophobning, at det viste sig urealistisk at fastholde et ”normalt” sagsbehandlingsforløb på en både sikkerhedsmæssigt og

retssikkerhedsmæssigt forsvarlig måde og inden for de gældende frister for frihedsberøvelse.

Rigspolitiet traf derfor afgørelse om en ændret tilgang til behandlingen af de mange flygtninge og migranter, der var samlet dels i Rødby Havn, dels ved landegrænsen til Tyskland i Sønderjylland.

Den ændrede tilgang kom til udtryk ved den omtalte instruks til politikredsene natten til den 10. september.

[Hensynet bag den ændrede strategi]

9. Den ændrede strategi betød, at størstedelen af de tilbageholdte personer blev løsladt igen, ligesom politiet tilpassede strategien i forhold til håndteringen af de flygtninge og migranter, der efterfølgende rejste ind i landet.

Politiet stod på ganske kort tid med flere tusinde flygtninge og migranter samlet på ét sted. Og der kom hele tiden flere til. Og der var i meget vid udstrækning tale om personer, der ikke ønskede at være i dialog med politiet.

Det medførte selvfølgelig et pres på kapaciteterne i det eksisterende set-up og dermed også et pres på politiets sædvanlige sagsbehandling, som jeg netop har beskrevet. Det gjorde, at det var nødvendigt for politiet at foretage en prioritering.

Og her vil jeg minde om, at der altså ikke findes en offentlig myndighed – eller virksomhed i øvrigt – som ikke hver eneste dag foretager prioriteringer mellem forskellige opgaver. Det gælder selvfølgelig ikke mindst, når der opstår ekstraordinære begivenheder.

Det samme gælder i øvrigt også de andre myndigheder, der medvirker til den sædvanlige sagsbehandling.

Så det er rigtigt, at ressourcemæssige hensyn i bred forstand har haft betydning for, at Rigspolitiet valgte at ændre strategien på det pågældende tidspunkt.

I den konkrete situation handlede det for politiets vedkommende om at prioritere orden og sikkerhed over en normal sagsbehandling.

10. Ved at tilpasse strategien forhindrede man, at der blev skabt panik blandt flygtningene og migranterne med fare for deres egen og andres sikkerhed.

Vi har undgået scener, som vi desværre har set andre steder i Europa, hvor bevæbnet politi og flygtninge og migranter har været i kamplignende konflikter. Selv i lande med langt større politistyrker end vores har man haft udfordringer med at håndtere situationen.

Dansk politi har valgt ikke at bruge stave og tåregas mod desperate flygtninge og migranter, men derimod en ”dansk løsning” – den rigtige balance mellem empati og magtanvendelse.

Når politiet har ændret tilgang til situationen ved Padborg og Rødby, er det et udtryk for, at politiet – som politiet jo hver dag gør – prioriterer, hvor indsatsen skal lægges. Det er operative beslutninger, der træffes ud fra en politifaglig vurdering.

[Afslutning]

11. Lad mig afslutningsvist opfordre til, at vi herhjemme står sammen om at håndtere denne udfordring. Vi skal tilgå situationen med omtanke.

Vi står over for snart at skulle indgå en ny flerårsaftale om dansk politisk økonomi, og her er alle synspunkter og idéer velkomne. Lad os, som ønsker at tage et ansvar i denne sag, drøfte fremtidens politiske vilkår omkring forhandlingsbordet.

Tak for ordet.